

ਰਿਤੂ ਬਾਹਰੀ ਜੇ.

ਮੈਸਰਜ਼ ਮਦਨ ਲਾਲ ਵਧਵਾ ਅਤੇ ਸੀ.ਓ. - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ LTD.— ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2017 ਦਾ ਸੀਆਰ ਨੰ.1605

ਦਸੰਬਰ 31, 2020

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950-ਅਨੁਛੇਦ 1 227-ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 – ਐੱਸ. 14 ਅਤੇ 25 - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਅਰੰਭੀ ਗਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ 9 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ - ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ - ਆਯੋਜਿਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ।

ਸਮਝੌਤਾ (ਏ-1) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ / ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 10.10.2011 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਭਗ 09 ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 82)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ, ਉੱਪਰ ਕੀਤੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 10.10.2011 (ਪੀ-4), 02.12.2016 (ਪੀ-11) ਅਤੇ 16.12.2016 (ਪੀ-12) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। . ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ (A1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪੰ: 88)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਛਾਬੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2015 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1861 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਆਂਧਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 16-03-2016 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀ, ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਵੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ, ਨਕਾਰਾ, ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਬੇੜੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਜਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 40)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਲੋਂ ਵਕੀਲ ਡੀ.ਐਸ.

ਰਮਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ.

ਰਿਤੂ ਬਾਹਰੀ, ਜੇ.

(1) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਦਵਤਾ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਤੀ 10.10.2011 (ਪੀ-4) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ. ਅੱਗੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ), ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 02.12.2016 (ਪੀ-11) ਅਤੇ 16.12.2016 (ਪੀ-12) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 25 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 (ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ 'ਐਕਟ' ਲਈ) ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਿਤ ਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 1709-2017 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 10.10.2011 (ਪੀ-4) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 02.12.2016 (ਪੀ-11) ਅਤੇ 16.12.2016 (ਪੀ-12) ਦੇ ਹੁਕਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 25 ਅਧੀਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(4) ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਈਸਟਰਨ ਇੰਕ ਨੇ ਭੰਡਾਰੀ ਪੁਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਲੀਜ਼

'ਤੇ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਪੰਜ ਤੇਲ ਸਟੋਰੇਜ ਟੈਂਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸੋ ਸਟੈਂਡਰਡ ਈਸਟਰਨ ਇੰਕ. ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਵਧਵਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਨੂੰ ਗੋਦਾਮ ਅਤੇ ਦਫਤਰ ਆਦਿ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਟੈਂਕੀਆਂ ਹਨ। /s ਐਸੋ ਸਟੈਂਡਰਡ ਈਸਟਰਨ ਇੰਕ.

(5) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਸਰਜ਼ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਵਧਵਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਨੂੰ ਫਰਵਰੀ/ਮਾਰਚ, 1973 ਵਿੱਚ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਫਰਮ ਦੇ ਦੋ ਭਾਈਵਾਲ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ (i) ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਵਧਵਾ ਅਤੇ (ii) ਸ. ਮਦਨ ਲਾਲ ਵਧਵਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਵਧਵਾ, ਮੈਸਰਜ਼ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਵਧਵਾ ਇਕੱਲੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਫਰਮ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਮਦਨ ਲਾਲ ਵਧਵਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਭਾਵ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ/ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਵਧਵਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਰਕਤ ਰਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਹੇਠ ਆਪਣਾ ਵੱਖਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਰਕਤ ਰਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਵਧਵਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਨੇ ਪੰਜ ਤੇਲ ਟੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸੋ ਸਟੈਂਡਰਡ ਈਸਟਰਨ ਇੰਕ. ਤੋਂ, ਤਿੰਨ ਅਜਿਹੇ ਤੇਲ ਟੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਰਕਤ ਰਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਵਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਦੋ ਤੇਲ ਟੈਂਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਮਦਨ ਲਾਲ ਵਧਵਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ।

(6) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸੋ ਸਟੈਂਡਰਡ ਈਸਟਰਨ ਇੰਕ. ਨੂੰ 1974 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ/ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਰਥਾਤ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ ਦੁਆਰਾ ਕਿਤੇ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੇਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਰਮ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪ-ਪਟੇਦਾਰ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ 600/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਮੈਸਰਜ਼ ਮਦਨ ਲਾਲ ਵਧਵਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ (ਮੁਦਈ) ਦੁਆਰਾ 300/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਰਕਤ ਰਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 300/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸੀ।

(7) ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਨੂੰ ਫਿਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੋਂ ਮਿਤੀ 15.03.2002 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 01.04.1986 ਤੋਂ 31.03.2002 ਤੱਕ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ 61,25,519/- ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਨੇ 09.10.2002 ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਰਾਹੀਂ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 80 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 10.01.2003 ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਕਥਿਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਰੇਲਵੇ,

ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਥਿਤ ਮੰਗ ਇਕਪਾਸੜ, ਮਨਮਾਨੀ, ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਨੇ ਫਿਰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਮਦਨ ਲਾਲ ਵਧਵਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਐਚਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹਿ-ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ ਵਜੋਂ ਉਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਫਿਰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ

ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰ. 13618-2011 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੰਗ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀ ਜੋ ਕਿ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਵਿਸ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਰਨ ਮਰਨ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(8) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਫਿਰ 09.01.2006 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ 61,25,516/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਮੰਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਉਸੇ ਮੰਗ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ P-1 ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 4 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 28.09.2010 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਮਿਤੀ 07.03.2011 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਇੱਕੋ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਾਮਲਾ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪਰ 10.10.2011 (ਪੀ-4) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਮਲਾ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(9) ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਫਿਰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 04.10.2012 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 05.11.2011 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, 15 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ, ਲਗਭਗ 01 ਸਾਲ ਤੱਕ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਫਿਰ ਮਿਤੀ 13.06.2013 (ਪੀ-7) ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 09.04.2014 (ਪੀ-8) ਦਿੱਤਾ।

(10) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਗਭਗ 02 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦਾਅਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ 22.08.2014 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ

ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਿਤੀ 02.12.2016 (ਪੀ-11) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੈਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(11) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 16.12.2016 (ਪੀ-12) ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 02.12.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਿਤੀ 02.12.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(12) ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 25 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

14. ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਅਸੰਭਵਤਾ।—(1) [ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ] —

(a) ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(b) ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਸਦੇ ਫਤਵੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

(2) ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

(a) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ, ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(3) ਜੇਕਰ, ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਸਾਲਸ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3)।

25. ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ।—ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿੱਥੇ, ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਏ ਬਿਨਾਂ,—

(a) ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ;

(b) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਸ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਮਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ[ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵੇਕ];

(c) ਇੱਕ ਧਿਰ ਮੌਖਿਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(13) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ CM ਨੰਬਰ 10313-CII-2020 ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਨੁਬੰਧ A-1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੈਰੋਸੀਨ/ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡੀਜ਼ਲ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਐਗਰੀਮੈਂਟ (ਏ-1) ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਦੇਣਦਾਰੀ ਐਕਟ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਖਾਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਜਾਂ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਸ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਦਫਤਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਫਤਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਜਾਂ ਐਕਟ ਪ੍ਰਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਫੋਰਸ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ ਖੋਜ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਵੀ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਥੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(14) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਹਵਾਲਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 4 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਲੌਤਾ ਸਾਲਸ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗਾ। .

(15) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪੈਰਾ

ਨੰਬਰ 29 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਾਲਸ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਜੋ ਸੀ. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(16) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ **ਜੈਸ਼ ਐਚ ਪੰਡਯਾ ਬਨਾਮ ਸਬਟੈਕਸ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟਿਡ**¹ ਅਤੇ **ਭਾਰਤ ਕੁਕਿੰਗ ਕੋਲ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅੰਨਪੂਰਨਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।**

ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।² ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਕੋਲ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(17) ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 (1), (2) ਅਤੇ (3) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਿੱਥੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਜਾਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

(18) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

(19) **ਸੁਪਰੀਮ ਸਿਲੰਡਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ** ਬਨਾਮ ਐਸਪੀ ਡੋਨਾਡਕਰ ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ **ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਈ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 2432-2020 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 09.10.2020 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।** ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਾਲਸੀ ਕਰੀਬ 20 ਸਾਲ ਚੱਲੀ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਐਚਪੀਸੀਐਲ ਵੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ।

(20)

(21) ਇਸ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਬਿਨਾਂ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਆਏ ਅਤੇ ਚਲੇ ਗਏ। **NBCC ਲਿਮਟਿਡ** ਬਨਾਮ **ਜੇਜੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ** 'ਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਟੈਂਡਰ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਥਾਰਟੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(22) **ਸੁਪਰੀਮ ਸਿਲੰਡਰ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ

ਹੋਏ , ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਆਰਬਿਟਰਲ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਸੀ

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫਤਵਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ HPCL ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(23) **ਐਨਬੀਸੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ** ਬਨਾਮ **ਜੇਜੀ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ** ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। **ਲਿਮਿਟਿਡ**⁴ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਕੋਲ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦਾ ਹੁਕਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਮਾਂ ਤਾਂ ਹੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

(24) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੀਵਿਲ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। **ਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ** ਬਨਾਮ **ਚਮਨ ਪਾਸਵਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ**⁵ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(25) ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 25 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (2) ਅਤੇ (2) (ਈ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

“(2) ਜੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ (ਏ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਧਿਰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। .

(e) “ਅਦਾਲਤ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਕੋਈ

⁴ 2010 (1) RCR (Civil)

725

⁵ 1955 (1) SCR 117

ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ;

(26) ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(27) ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ *ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਪਿੰਕਸੀਟੀ ਮਿਡਵੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮਜ਼* ⁶, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਮਾਪਣ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮੱਗਰੀ ਟੈਂਪਰਿੰਗ ਦੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਸਾਲਸੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

(28) ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੀ।

(29) ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। *ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸਟਰਾਲਾ ਰਬੜ ਬਨਾਮ ਦਾਸ ਅਸਟੇਟ (ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ, (ਐਸਸੀ)* ⁷ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਜਾਂ ਗਲਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਇੱਕ ਘੋਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਣਸੁਲਝੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

(30) ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

⁶ 2003 (3) RCR (Civil)

686

⁷ 2001 (4) RCR (Civil)

362

ਮੈਸਰਜ਼ ਸਟਰਲਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ **ਜੈਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਲਿਮਿਟਡ**⁸ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਨਗਰ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਈਕਰੋ, ਸਮਾਲ ਐਂਡ ਮੀਡੀਅਮ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਕਟ, 2006 ਦੀ 19. ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1 ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਸ਼ਿਕ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈਕੋਰਟ ਅੰਸ਼ਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(31) ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

(32) ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 10.10.2011 ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਅੰਕੜਾ ਏ-1) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 10.10.2011 ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ 04.10.2012 ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 05.11.2011 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, 15 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ, ਲਗਭਗ 01 ਸਾਲ ਤੱਕ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਫਿਰ ਮਿਤੀ 13.06.2013 (ਪੀ-7) ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 09.04.2014 (ਪੀ-8) ਦਿੱਤਾ।

(33) ਹੁਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 10.10.2011 ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੀ ਉਹ 04 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਕਫ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਵ 09.04.2014 (ਪੀ-8) ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, **ਜਯੇਸ਼ ਐੱਚ. ਪੰਡਯਾ ਦਾ** ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ **ਸੁਪਰੀਮ ਸਿਲੰਡਰ ਲਿਮਿਟਡ ਦਾ** ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)।

ਜਯੇਸ਼ ਐਚ ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ

⁶ 2003 (3) RCR (Civil)

686

⁷ 2001 (4) RCR (Civil)

362

ਬਣਾਉਣਾ, ਤੋਂ ਪਠੇ

⁶ 2003 (3) RCR (Civil)

686

⁷ 2001 (4) RCR (Civil)

362

ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ. ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 20 ਤੋਂ 23 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

"20. ਛੋਟ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਵੈਇੱਛਤ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਤਿਆਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਵੈਇੱਛਤ ਚੋਣ ਛੋਟ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ। ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਚੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਅਣਇੱਛਤ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, "ਮੁਆਫ਼" ਜਾਂ "ਡਿਮਡ ਵੇਵਰ" ਜਾਂ "ਸਟੋਪਪਲ" ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐਨਬੀਸੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਸਮੇਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

21. ਇਸ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਮਿਆਦ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਬੰਧਨ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ 4 ਸਤੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਕਮਾਂਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸੀ।

22. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

23. ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਲਸੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ

ਸਹਿਮਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ.

ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 14 ਵੀ ਇਸ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 4 ਮਈ, 2007 ਨੂੰ ਹੋਈ ਪਹਿਲੀ ਮੁਢਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਲਸੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(34) ਵਿੱਚ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। **ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਬਨਾਮ ਪਟੇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ**⁹ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ / ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

14. ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਬਨਾਮ ਪਟੇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ. [2008 (10) SCC 240] ਜਿਸ ਵਿੱਚ Ace Pipeline Contracts Private Limited ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ [(2007) 5 SCC 304] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਐਕਟ ਦੇ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਰਿਜੀਤ ਪਸਾਇਤ, (ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਵਜੋਂ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਚ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:-

"ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਇੱਕ ਨੰਗੀ ਰੀਡਿੰਗ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਸਾਈ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਨਾਮਿਤ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਵਿਚਾਰ

XXXXXXXXXXXXXX

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਨਾਮਿਤ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (8) ਦੀਆਂ ਦੋਹਰੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖਾਤਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਵੀਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ।"

ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਰਿਜੀਤ ਪਸਾਇਤ, ਜੇ. (ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ), ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਚਿਤ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਲਈ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਵੀ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (8) ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ 8 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੋ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(8) ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(35) ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ **ਸੁਪਰੀਮ ਸਿਲੰਡਰ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ** ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ NBCC ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 22 ਅਤੇ 23 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

22. ਦੂਜਾ, ਸੁਪਰੀਮ ਸਿਲੰਡਰ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਐਨ.ਬੀ.ਸੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਹੈ।

ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਜੋਜੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲਸ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਚਾਹੇ ਟੈਂਡਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ। ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਥਾਰਟੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਰਬਿਟਰਲ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫਿਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ)- ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, HPCL ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਲਈ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਕਿਸੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

23. ਇਕਪਾਸੜ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜੋ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਵੱਲ ਮੁੜਾਂਗਾ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾਰਵੇਕਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ ਦੇਖੋ। ਐਨਬੀਸੀਸੀ ਲਿਮਿਟਡ ਦਾ 22। ਇਹ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

(36) ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨਾਲ ਹੀ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(37) **ਮੈਸਰਜ਼ ਪਿੰਕਸੀਟੀ ਮਿਡਵੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮਜ਼ ਦਾ** ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ ਵਿਚਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ 16 ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 25 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(38) ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 1605-2017 ਵਿੱਚ ਸੀਐਮ ਨੰਬਰ 8034-ਸੀਆਈਆਈ-2020 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 02.03.2020 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (A-4) ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 18.03.2020 ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 10.03.2020 (A-5) ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮਿਤੀ 04.12 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਣ/ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ/ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। 2019 ਅਤੇ

ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ 04.12.2019 ਦੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸੋਧ/ਵਾਪਸੀ/ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 11.08.2020 (ਏ-10) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੋਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਮੌਕੇ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਬਹਾਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

(39) ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਅਵਾਰਡ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲਾਂ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(40) ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ 10.10.2011 ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਨੁਬੰਧ ਏ-1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ 4 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਹੁਣ 09 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਕਫੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੈ।

(41) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ *ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਛਾਬੜਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਹੋਰ, 2015 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1861 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਆਂਧਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 16-03-2016 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ*, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਨਕਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਘੇਰਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ

M/S MADAN LAL WADHWA AND CO. v. HINDUSTAN PETROLEUM 210
CORPN. LTD. (Ritu Bahri, J.)
ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਐਕਟ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਜਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉਸ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਘਣੂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(42) **ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸਟਰਾਲਾ ਰਬੜ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਟਰਲਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਘੋਰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ। 16.12.2016 (ਪੀ-11) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂਨੀਅਰ ਡਿਵੀਨ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 25 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ।

(43) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ (ਏ-1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 10.10.2011 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਭਗ 09 ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(44) ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸੇਧ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। **ਜਯੇਸ਼ ਐਚ. ਪੰਡਯਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਐਨਬੀਸੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ, ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ, ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 11.08.2020 (A-10) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦ

10.10.2011 ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ (ਏ-1) ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਅਨੁਸਾਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(45) ਉੱਪਰ ਕੀਤੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 10.10.2011 (ਪੀ-4), 02.12.2016 (ਪੀ -11) ਅਤੇ 16.12.2016 (ਪੀ-12) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ (A-I) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ੁਬਰਿਤ ਕੌਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ